

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020/2021 – 2022/2023
(skrajne daty)

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Historia kultury średniowiecza i renesansu
Kod przedmiotu*	B11/I
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Uniwersytet Rzeszowski Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Muzyki
Kierunek studiów	Instrumentalistyka
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	podstawowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Teresa Mazepa
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Teresa Mazepa

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30								1
Razem	30								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
zaliczenie bez oceny – semestr 1

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa znajomość historii Europy oraz najważniejszych kierunków i prądów poszczególnych epok kultury.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Ukształtowanie u studentów kompetencji w zakresie interpretacji zjawisk uniwersaliów kulturowych, tradycji, rozwoju kultur narodowych.
C2	Studenci zostaną wyposażeni w umiejętności rozpoznawania krajobrazu kulturowego epoki średniowiecza i renesansu i określenia znaczenia kultury tych epok dla społeczeństwa.
C3	Studenci zapoznają się z terminologią odnoszącą się do kultury zachodniego średniowiecza oraz renesansu, rozumieją ich złożoność.
C4	Studenci zapoznają się z poglądami literatury przedmiotu i podstawowymi źródłami odnoszącymi się do najważniejszych przejawów średniowiecznej i renesansowej kultury.
C5	Studenci zapoznają się z nadrzędną rolą rozwoju nauki i wpływu kościoła i religii w kształtowaniu się tożsamości kulturowej Europejczyków
C6	Studenci zapoznają się z różnorodnością kulturową Europy i Polski oraz jej wielkim dziedzictwem kulturowym.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student: zna podstawową literaturę muzyczną oraz posiada uporządkowaną wiedzę na temat życia kulturalnego w danej epoce i zróżnicowanych form jego przejawów, rozumie jego złożoność i specyfikę oraz zróżnicowane uwarunkowania kulturowe	K_Wo1
EK_02	identyfikuje zjawiska kultury średniowiecza i renesansu na przykładzie analizowanych w trakcie wykładu świadectw kultury, np. dzieła sztuki, architektury, literatury, teologii, filozofii itd.	K_Wo9
EK_03	podejmuje próby krytycznego osądu dotychczasowej literatury przedmiotu dotyczących różnorodnych zjawisk i zagadnień z historii europejskiej i polskiej kultury średniowiecza i renesansu	K_Uo1

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_04	potrafi samodzielnie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów bibliotek oraz Internetu w zakresie poszukiwania materiałów, dotyczących zagadnień kultury omawianych epok	K_Uo2
EK_05	ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej i społecznej oraz dziedzictwa kulturowego, potrafi ją efektywnie wykorzystać dla pełnego zrozumienia i krytycznej oceny zjawisk kultury	K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podstawowe kategorie i zagadnienia kultury: historia, kultura, wprowadzenie do problematyki i aparatury pojęciowej. Podstawowe zagadnienia z zakresu historii kultury.
Periodyzacja historii kultury europejskiego średniowiecza. Dziedzictwo kultury starożytności i załamania cywilizacji europejskiej na przełomie starożytności i średniowiecza. Kluczowe pojęcia epoki średniowiecza.
Uniwersalizm jako jednolita zasada kultury średniowiecza – założenia. Rola kościoła w rozwoju kultury średniowiecznej Europy. Cesarz Konstantyn i Edykt Mediolański. Renesans karoliński. Sztuka epoki średniowiecza: muzyka, teatr, literatura. Style epoki średniowiecza. Średniowiecze w Polsce.
Myślenie średniowiecza oraz Intelktualizm epoki: Św. Augustyn i platonizm chrześcijański. Św. Tomasz z Akwinu i arystotelizm chrześcijański: humanizm, <i>ratio</i> . Św. Benedykt i monastycyzm: „cała” osoba - <i>lectio</i> - biblioteka. Idea i powstanie uniwersytetu. Twórcza ekspresja kobiet w średniowieczu: św. Hildegarda z Bingen
Przemiany społeczno-ekonomiczne i nowe kierunki w myśli i sztuce nowożytnej Europy. Narodziny wiary w rozum – Renesans (Odrodzenie) w Europie: humanizm, reformacja i rewolucja druku. Zmiany mentalności, myślenie Renesansu. Reinterpretacje antyku. Reformy chrześcijaństwa.
Świadomość estetyczna epoki Renesansu (Odrodzenia). Klasycyzm jako estetyka twórczych ponowień antyku. Piękno klasyczne: harmonia i proporcja. Dwór i kultura dworska, mecenas. Nowa, renesansowa hierarchia sztuk, jej znaczenie dla ukształtowania się nowożytnej mentalności artystycznej. Architektura, malarstwo, rzeźba, renesans włoski, renesans na północ od Alp – założenia i podstawy sztuki renesansowej, motywy i tematy przewodnie w poszczególnych dziedzinach sztuki, nowe techniki artystyczne – grafika, malarstwo olejne, freski.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną / w zależności od sytuacji epidemiologicznej z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, wykład z prezentacją multimedialną z wykorzystaniem OFFICE 365.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium pisemne - zaliczenie	wykład
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium pisemne - zaliczenie	wykład
EK_03	kolokwium pisemne - zaliczenie	wykład
EK_04	kolokwium pisemne - zaliczenie	wykład
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na koniec semestru zaliczenie bez oceny:

na podstawie obecności na zajęciach oraz kolokwium pisemnego (10 pytań z wykładu). Praca otrzymuje recenzję prowadzącego.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	-
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	-

(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Burkhardt J., <i>Cywilizacja odrodzenia</i>, Warszawa 1983.</p> <p>Eco U., <i>Sztuka i piękno w średniowieczu</i>, przekł. M. Olszewski, M. Zabłocka, Kraków 1994.</p> <p>Godlewski G., Kolankiewicz L., Mencwel A., Pęczak M., <i>Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów</i>, Warszawa 2001.</p> <p>Kowalczyk S., <i>Historia kultury</i>, Lublin 1996.</p> <p><i>Kultura Polski średniowiecznej XIV-XV w.</i>, red. B. Geremek, Warszawa 1997.</p> <p>Le Goff J., <i>Kultura średniowiecznej Europy</i>, przekład H. Szumańska-Grossowa, Warszawa 1970 (lub wyd. nast.).</p> <p>Levy M., <i>Dojrzały renesans</i>, Warszawa 1980.</p> <p>Levy M., <i>Wczesny renesans</i>, Warszawa 1972.</p> <p><i>Renesans w sztuce włoskiej. Architektura-rzeźba-malarstwo</i>, red. R. Toman, 2007.</p> <p>Rietbergen P., <i>Europa – dzieje kultury</i>, Warszawa 2001</p> <p>Rzepińska A., <i>Sztuka świata</i>, t. 5-7, 2001.</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Białostocki J., <i>Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery</i>, t.1., Warszawa 1969.</p> <p><i>Człowiek średniowiecza</i>. Pod red. J. Le Goffa, tłum. M. Radożycka-Paoletti, Warszawa-Gdańsk 1996 (lub wyd. nast.).</p> <p>Duby G., <i>Czasy katedr. Sztuka i społeczeństwo 980-1420</i>, przekład K. Dolatowska, Warszawa 1986 (lub wyd. nast.).</p> <p>Kłoczowski J., <i>Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Szczur S., <i>Historia Polski. Średniowiecze</i>, Kraków 2005.</p> <p><i>Sztuka Polska. Renesans i manieryzm</i>, red. M. Złat (<i>Sztuka polska</i>, t. 3), Warszawa 2008.</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej